

Enerji İstatistik Notu 22: Küresel Temiz Enerji Şirketleri ile Gaz Fiyatı İlişkisi?

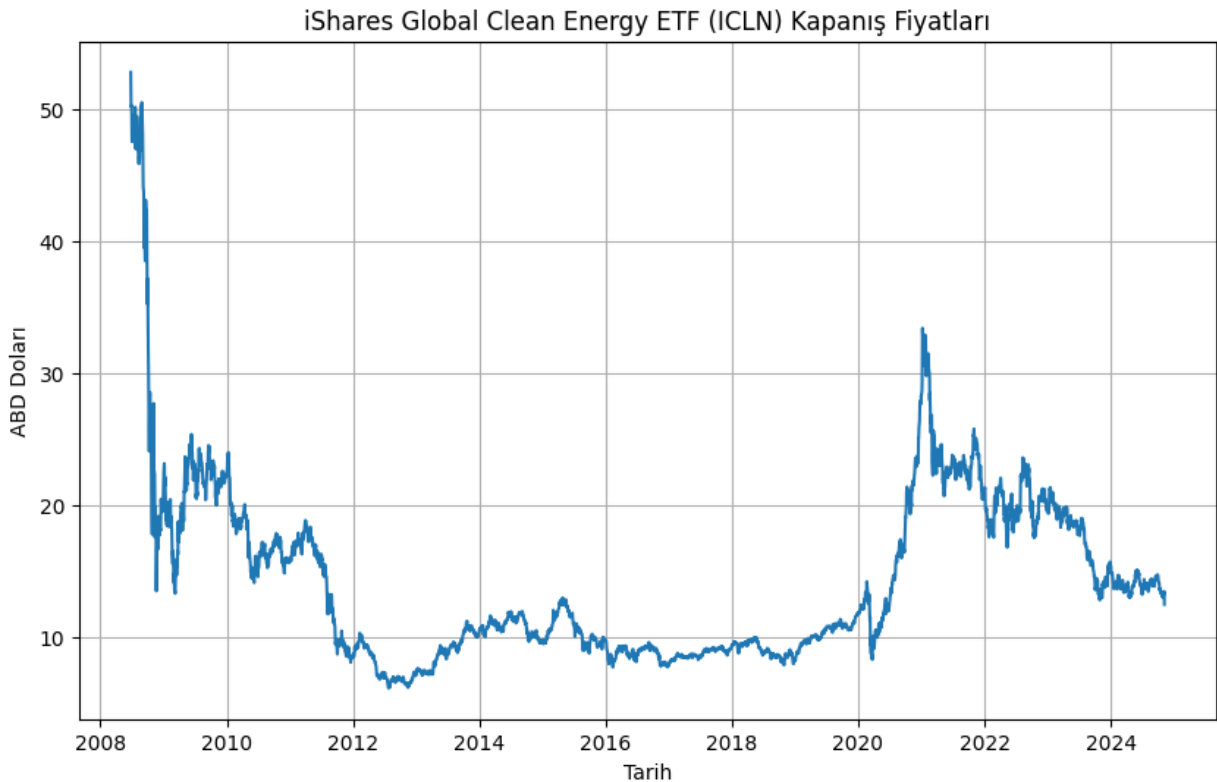
Özet cümle: “Yüksek gaz fiyatları yenilenebilir şirketlerinin değerini arttırmışa benzemiyor. Aksine yüksek gaz fiyatları sonrası yenilenebilir şirket değerleri daha da düşmüş görünüyor.”

Barış Sanlı, barissanli2@gmail.com

Enerji dönüşümünde küresel şirketlerin durumu nasıl? Bu sorunun cevabını nasıl ve nereden daha kolay ve basitçe öğrenebiliriz? Bunun için borsa yatırım fonları (ETF)'ler var. Birçok temiz enerji, enerji dönüşümü, piller vs ETF'lerin genel gidişatından enerji dönüşümünün para kazandırıp kazandırmadığını görebiliriz. Böylelikle ideolojik söylemler, alım garantileri ve korumacı duvarlara rağmen ne ölçüde ekonomi oluşturabildiğini de test edebiliriz.

Birçok ETF var. iShares, WisdomTree, Sprout, S&P vs diye örnekleri çoğaltabiliriz. Örneğin en eski ve meşhurlarından iShares Global Clean Energy(iCLN) ETF birçok raporda da ölçü olarak kullanılmaktadır. Mesela 2024 ABD seçimlerinin açıklandığı gün %7'nin üzerinde değer kaybetti¹. Bu tip fonlarda bir çok şirketin hisselerinin bir karması bulunmaktadır. iShares iCLN'de 5 Kasım 2024'te

- Elektrik şirketleri %33
- Yenilenebilir şirketleri %26
- Ağır elektrikli ekipman şirketleri %11
- Yarıiletken şirketleri %10
- Elektrik ekipman ve komponent üreticileri %8
- Yarıiletken imalatı şirketleri %7
- İnşaat şirketleri %1.18 paya sahiptir.

¹ <https://finance.yahoo.com/quote/ICLN/>

Şirket sayısı ise 101'dir, örneğin en büyük paylarda:

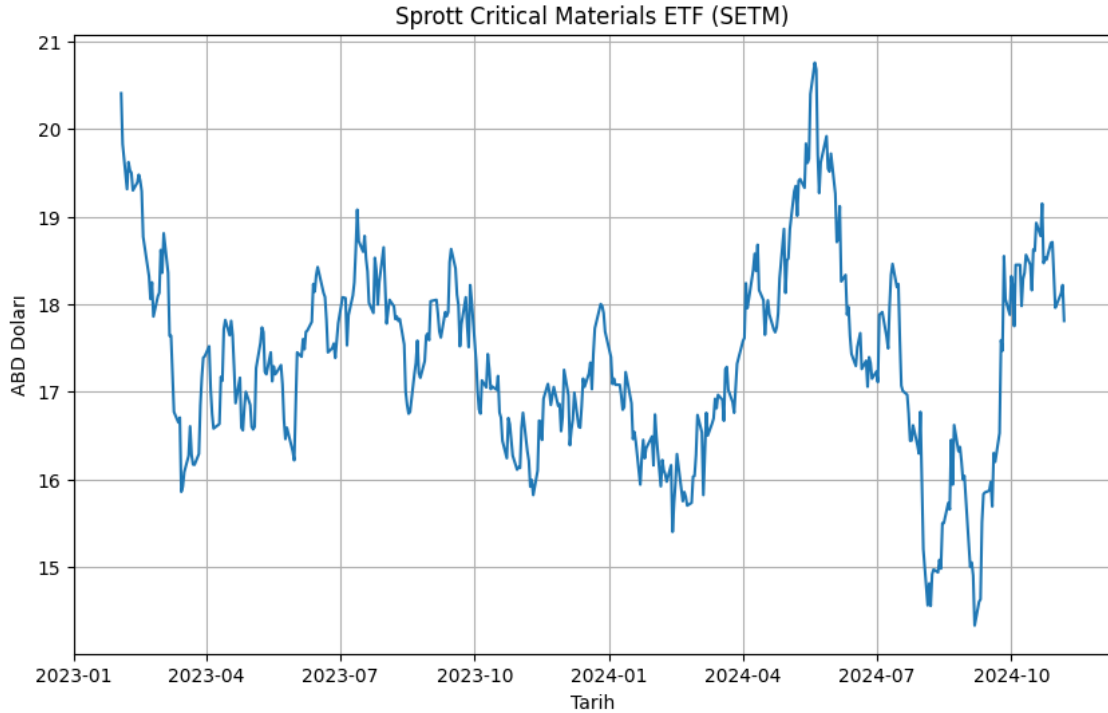
- FirstSolar %7.88
- Iberdrola %6.15
- SSE %5.87
- Enphase %5.86
- Vestas %4.93
- EDP Energias de Portugal %3.81
- China Yangtze Power %3.69
- Chubu Electric Power %3.69
- Orsted %3.16
- Suzlon Energy %3.11

paya sahiptir. Fonların toplam değeri 2 milyar \$ civarındadır. Fon verilerine ulaşmak da Python ve Jupyter kullananlar için 2 satırlık bir koddur.

```
import yfinance as yf
icln = yf.download("iCLN", start="2008-01-01", end="2025-01-01")
```

Benzer bir diğer ETF ise 1 milyar \$ civarında varlığa sahip Invesco Solar ETF (TAN)'dır². O da benzer bir iz göstermektedir.

Metaller tarafında da Sprott'un kritik materyallerde henüz çok büyük olmayan 32 milyon \$'lık SETM³ (energy transition metals) fonu⁴ vardır. Metalcilerin durumu temiz enerjicilere göre çok daha iyidir.

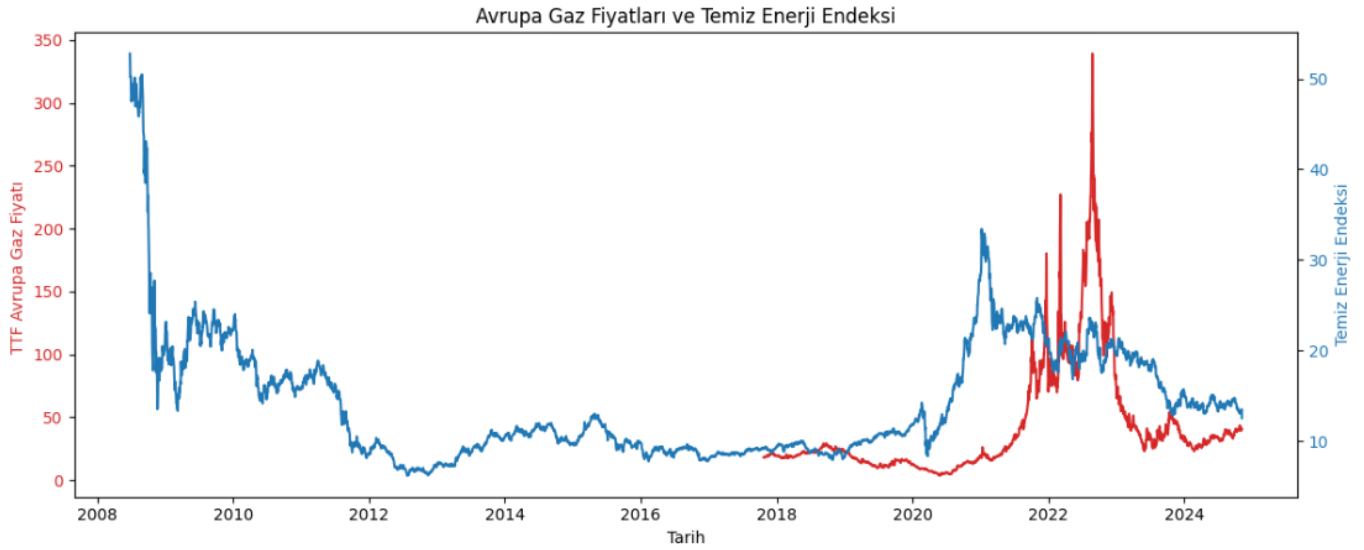

² <https://finance.yahoo.com/quote/TAN/>

³ <https://finance.yahoo.com/quote/SETM/>

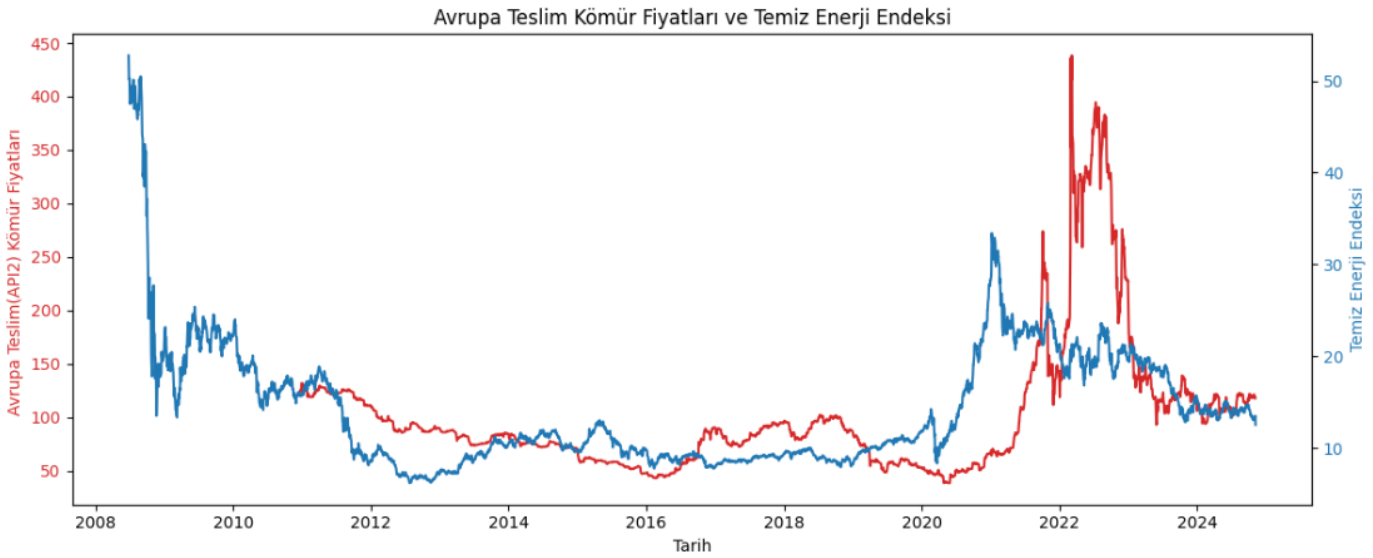
⁴ <https://www.sprottets.com/setm-sprott-critical-materials-etf/>

Peki gelelim ana noktaya. Bu endeksler ne işe yarar? Aslında temiz enerji şirketlerinin karlılığı ilk noktadır. Bir aşama ileri giderek, Avrupa gaz fiyatları ile temiz enerji şirketlerinin durumuna bakalım.

Yüksek gaz fiyatları yenilenebilir şirketlerinin değerini arttırmışa benzemiyor. Aksine yüksek gaz fiyatları sonrası yenilenebilir şirket değerleri daha da düşmüş görünüyor. Bu ilginç bir ilişkidir. Gaz fiyatları düşük ilen yenilenebilirin daha da yükseldiği ve kararlı kaldığı görülmektedir.

Kömür fiyatlarında da dönem dönem negatif bir ilişki görülmektedir. Korelasyon katsayısı olarak da zayıf bir ilişki mevcuttur. Yine benzer şekilde yüksek kömür fiyatları da temiz enerji şirketlerinin değerini çok da arttırmışa benzemiyor.

Avrupa tekrar yüksek enerji fiyat ortamına girerken sanırım bu ilişkiye birkez daha dikkat etmek gerekiyor.